

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. 8
Ἐν τῇ Ἐξωτερικῇ . . . Φρ. Χρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Ἡ δὲ αἴτησις ἀπευθύνεται :
Διεύθυνσιν Φωνῆς τῆς Ἡπείρου
Ἀθ ἡ ν α ς

ΕΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΝ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

γίνονται δεκταὶ ἀπὸ 15 τρέχοντος Σεπτεμβρίου 1898 μέχρι 15 Σεπτεμβρίου 1899· καὶ ὀφείλουν οἱ αἰτούντες νὰ ἔγγραφῳσι συνδρομηταὶ νὰ ἀποστέλλωσι καὶ τὴν συνδρομὴν διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα. Ἀλλ' ὡς δὲν θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ αἰτήσις των.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» εἶνε τὸ μόνον Ἡπειρωτικὸν ὄργανον τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἐπταετίας συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν Ἡπειρωτικῶν ζητημάτων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπανταχοῦ διεσπαρμένων Ἡπειρωτῶν.

ΕΞ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἡ ληστεία θριαμβεῖ.—Πανταχοῦ λησταί.—Ὁ παρὶς τῶν κατοίκων.—ἀπόδρασις καταδίκων ἐξ Ἰωαννίνων.—Ἀρσενία Ἀνω Ραβένια.—Ἀπογόνισις ἐμπόρων Δελθίνων.—Ἡ αἰχμαλωσία τοῦ κ. Κιτσόνα ἐν Πωγωνίῳ.—Λησταὶ καθ' ὅλην τὴν Ἡπείρου.

Ἐάν σὰς εἰπῶ ὅτι ἡ Ἡπείρος κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἔγινε ληστοβασίλειον οὐδεμίαν λέγω ὑπερβολήν. Ὅπου καὶ ἂν στραφῶσιν οἱ κάτοικοι ἀπαντῶσιν ἄτομα ἄγνωστα, λεροφορέμενους, ληστὰς караδοκοῦντας τὴν κατάλληλον στιγμὴν ὅπως ἐπιπέσωσι κατὰ τῶν θυμάτων αὐτῶν καὶ λεηλατήσωσι τὴν περιουσίαν των. Ἐρχομεν ἤδη τὰς προηγουμένας ληστείας καὶ σὰς ἔγραψα ὅποια μέτρα ἔλαβεν ἡ ἐν Ἡπείρῳ διοίκησις πρὸς καταδίωξιν τῶν ληστῶν. Ἐπόμενον δὲ ἦτο κατόπιν τριαύτης καταδιώξεως ἀντὶ νὰ ζωντωθῇ ἡ ληστεία νὰ πολλαπλασιασθῇ.

— Πρῶτον κρούσμα εἰχομεν προχθές τὴν ἀπόδρασιν ἐκ τῶν φυλακῶν Ἰωαννίνων ἐνὸς στρατιώτου μετὰ τριῶν εἰς ἰσόβια δεσμὰ καταδικασμένων πρῶτην ληστῶν. Ὁ στρατιώτης ἦτο φύλαξ τῶν τριῶν καταδίκων καὶ ἐν συνεννοήσει μετ' αὐτῶν καὶ ἄλλων ὡς φαίνεται ἔξωθεν παλαιῶν συμμοριτῶν ἐμελέτησε τὴν ἀπόδρασιν. Ἴσως ἐπέδρασε πολὺ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ στρατιώτου ἡ φήμη ὅτι οἱ προηγηθέντες εἰς τὴν ληστείαν ἐν Ἡπείρῳ ἀπεβόμισαν οὐκ ὀλίγα ἐκ τοῦ μουσαροῦ ἐπαγγέλματός των καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπόθησε καὶ αὐτὸς νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ ὄρη καὶ μεταβληθῇ ἀπὸ στρατιώτης εἰς ληστὴν· πρὸς ἐπιτυχίαν το σκοποῦ ἐξέλεξε τοὺς παλαιούς γνωρίμους τῶν ὁρέων τοὺς ὁποίους εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ φυλάσσει. Ἐξῆλθε μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν φυλακῶν, τοὺς ὠδήγησε φέρων τὸ ὄπλον του καὶ τὸν λοιπὸν ὀπλισμὸν διὰ τῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς λίμνης Ἰωαννίνων ὅπου προσορμίζονται τὰ καΐκια· καθ' ὁδὸν ὅμως τὸν συνήντησεν εἰς ἀξιωματικὸς καὶ τὸν ἠρώτησε.— «Ποῦ τοὺς πᾶς αὐτοὺς» διότι ὑπέθετεν ὅτι ὁ στρατιώτης ὅπως ἦτο ὀπλισμένος δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ νὰ χρησιμεύῃ ὡς φύλαξ καὶ κάπου βεβαίως ὠδήγει τοὺς καταδίκους.— Ὁ στρατιώτης ἀπήντησεν ὅτι αὐτοὺς ἐπήγαγε νὰ πάρουν ὀλίγον ἄερα. Διεπεραιώθησαν λοιπὸν διὰ τινος καΐκιου εἰς θέσιν παρὰ τὴν Δραμπάτοβα, εἰσῆλθον εἰς ἐν παντοπωλεῖον ὅπου ἀφῆκαν τὸ ψωμί των εἰπόντες ὅτι βραδύτερον θὰ ἐπανήλθον νὰ γευματίσωσι· ἀλλὰ δὲν ἐπανήλθον. Ἀμα ἐγένετο γνωστὴ ἡ ἀπόδρασις ἐκινήθησαν αἱ ἀρχαὶ πρὸς σύλληψιν τῶν δραπέτων καὶ ἐπειδὴ οὗτοι εἶχον λάβει τὰ μέτρα των τραπέντες εἰς τὰ ὄρη, συνέλαβον τὸν ἀτυχῆ νησιώτην παντοπώλην καὶ κύριος γνωρίζει ἐὰν θὰ ἀφεθῇ ταχέως ἐλεύθερος ἢ θὰ θεωρηθῇ ὡς συνένοχος, χωρὶς οὐδὲως νὰ ἐνέχεται καὶ θὰ ὑποστῇ ἀμέτρητα βάσανα καὶ

ἀφαιμάξεις οὐχὶ μικρὰς ὅπως σωθῇ; Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ γνωρίζῃ ὁ παντοπώλης ὅτι ὁ στρατιώτης ὅστις μετέβη ἐκεῖ μετὰ τοῦ ὀπλισμοῦ του δὲν ἐξετέλει διαταγὰς τῆς κυβερνήσεώς του καὶ τῶν προϊσταμένων του;

Δευτέρα ληστεία διεπράχθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δελθίνου.— Ἀργυροκάστρου Ἰωαννίνων· τρεῖς ἐμποροὶ ὀθωμανοὶ ἐφ' ἀμάξης τοῦ Μαλαμίδα ἐξεκίνησαν ἐκ Δελθίνου ὅπως μεταβῶσιν εἰς Κόνιτσα διὰ τὴν ἐκεῖ τελουμένην ἐμπορικὴν ἀγορὰν Παζαρόπουλον. Ἐνῷ δὲ ἡ ἀμάξα ἐπροχώρει ἐνοπλοὶ ἐσταμάτησαν αὐτὴν ἀκριβῶς εἰς τὴν Μουζίνα. Συνέλαβον τοὺς ἐμπόρους καὶ ἀφῆρσαν παρ' αὐτῶν 120 λίρας τὰς ὁποίας εἶχον. Φυσικῶς τῷ λόγῳ, ἀφοῦ ἐληστεύθησαν δὲν ἠδύναντο νὰ συνεχίσωσι τὴν πορείαν των πρὸς τὴν Κόνιτσα, διότι ἂνευ χρημάτων δὲν ἦτο δυνατόν νὰ προμηθευθῶσιν ἐκεῖθεν ἐμπορεύματα. Ὅθεν ἐπιβαίνοντες τῆς ἰδίας ἀμάξης ἔλαβον τὴν πρὸς τὸ Ἀργυροκάστρον ἄγουσιν ἵνα ἀναφέρωσι τὸ γεγονός εἰς τὸν μουτεσαρίην καὶ παραπονεθῶσι διὰ τὴν ἑλλειψιν ἀσφαλείας.

Τρίτον· ἑτέρα συμμορία ἀφοῦ εἶχεν ἐμφανισθῇ εἰς διάφορα χωρία διῆλθε προχθές ἐκ Δολιανῶν τῶν Κουρέντων ὅπου ἐπρομηθεύθη ἄρτον καὶ τὴν ἑσπέραν μετέβη εἰς χωρίον Ἀνω Ραβένια τοῦ Ζαγορίου καὶ πολιορκήσασα τὴν οἰκίαν ἐνδὸς ἐκ τῶν εὐπόρων προκρίτων εἰσῆλθεν εἰς αὐτήν. Εὐτυχῶς ὁ ζητούμενος κύριος τῆς οἰκίας εἶχε μεταβῇ εἰς Ἰωάννινα ὅπως ἐγγράψῃ τὸν υἱὸν του εἰς τὸ γυμνάσιον. Οἱ λησταὶ ἀποτοχόντες τοιοῦτοτρόπως συνέλαβον τὰς δύο ἐν τῇ οἰκίᾳ εὑρεθείσας γυναῖκας, τὰς ἐθαράνισαν ὅπως ὑποδείξωσι ποῦ ὑπῆρχον χρήματα καὶ ἀφοῦ ἐληλάτησαν τὴν οἰκίαν ἀπῆλθον χωρὶς νὰ ἐννοηθῶσι παρ' οὐδενὸς ἐκ τῶν ἀποσπασματάρχων τῶν προωρισμένων διὰ τὴν καταδίωξιν τῆς ληστείας, διότι οἱ ἀποσπασματάρχαι καταγινόμενοι νὰ τρωγοπίνουσι εἰς τὰ χωρία, νὰ ζητῶσι ὡς καταλύμματα τὰς οἰκίας τὰς καλλιτέρας, νὰ συλλαμβάνουν καὶ νὰ κακοποιῶν τοὺς κατοίκους, τοὺς ποιμένας καὶ τοὺς δραγάτας. δὲν εἶχον καιρὸν νὰ σκεφθῶσι περὶ τῆς πραγματικῆς καταδιώξεως τῶν ληστῶν. Σημειώσατε ὅτι τὰ Ραβένια ἀπέχουσι μίαν περὶ πρὸς ὄραν ἀπὸ τοῦ Γκαλμπάκι ὅπου ὑπάρχει σταθμὸς στρατιωτῶν πρὸς καταδίωξιν τῆς ληστείας. Ἐνῷ δὲ ἀπὸ μὲν καὶ πλέον οἱ λησταὶ ἐνεφανίζοντο εἰς τὰ περὶξ δὲν κατῴρθωσαν οἱ φύλακες οὗτοι νὰ φρουρήσωσι τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ τοῦτο, διότι, ὡς καὶ προηγουμένως ἔγραψα, ὁ ἐκεῖ γιουσμπασης ἀντὶ νὰ καταγίνεται εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν ληστῶν ἐφρόντιζε νὰ κλέπτῃ ὁ ἴδιος τὰ αἰγοπρόβατα τῶν κατοίκων. Ὅτε δὲ οἱ λησταὶ μετέβησαν εἰς Ραβένια εὗρίσκετο εἰς Ἀρσίσταν καὶ τὸ ἐφιππον ἀπόσπασμα οὗτινος οἱ ἄνδρες ἀντὶ ἵππων ἐπιβαίνουσιν ἡμιόνων (μουλαρίων) πρὸς εὐχερεστέραν τῶν ληστῶν καταδίωξιν, διότι οἱ ἵπποι δὲν δύνανται νὰ βαδίσωσιν εἰς ἀτραποὺς καὶ δύσβατα μέρη.

Τὸ τέταρτον κυρίως ληστρικὸν κρούσμα εἶνε πάντων ὀδυνηρότερον· ἐνῷ ὁ ἐκ τῶν προκρίτων τῆς ἐπαρχίας Πωγωνίου κ. Ἀθανάσιος Κιτσόνας πολίτης καλὸς καὶ ἀγαπητὸς ἐπανήρχeto εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, εἰς τὸ χωρίον Κακουσιούς ἐκ τινος ὡς λέγεται ἐκδρομῆς μέχρι Δελθενακίου συνελήφθη ὀλίγον ἔξωθεν τοῦ χωρίου ὑπὸ τῶν ληστῶν. Ὁ Κιτσόνας συνωδευέτο καὶ ὑπὸ τινων ἄλλων πολιτῶν καὶ δύο φυλάκων.

Οἱ λησταὶ μακρόθεν διέταξαν τοὺς φύλακας καὶ τοὺς ἄλλους συνοδοὺς νὰ ἀποχωρήσωσι καὶ ἀφήσωσι μόνον τὸν Κιτσόνα, ἄλλως θὰ ἐμεταχειρίζοντο κατ' αὐτῶν τὰ ὄπλα. Ὁ Κιτσόνας βλέπων καὶ αὐτὸς τὸν κίνδυνον παρεκάλεσεν αὐτοὺς νὰ ἀπομακρυνθῶσι καὶ οὕτω ἀπρεστάτευτος συνελήφθη καὶ ἀπήχθη εἰς τὰ ὄρη. Τρόμος δὲ ὡς ἐκ τούτου κατέλαβεν ἅπαντας τοὺς κατοίκους μὴ ἔχοντας οὐδεμίαν ἀσφάλειαν ζωῆς καὶ περιουσίας. Ὡς δὲ ἐγνώσθη οἱ λησταὶ ζητοῦσι παρὰ τοῦ Κιτσόνα ὡς λύτρα τέσσαρας χιλιάδας εἰκοσάφραγκα. Ἀναντίρρητον δὲ εἶνε ὅτι τὴν συμμορίαν ταύτην ἀποτελοῦσιν ὀθωμανοὶ Ἀλβανοὶ οἵτινες ἄλλοτε διετέλουν φύλακες εἰς τὰ χωρία ταῦτα καὶ ἐπειδὴ ἐξεδιώχθησαν εὗρον κατάλληλον τὴν περίστασιν νὰ ἐκδικηθῶσι. Παρατηρήθη δὲ πολλάκις ὅτι εἰς τινὰ χωρία προσλαμβάνουν ὡς φύλακας, ἢ ἀγοροφύλακας ὀθωμανοὺς ἄλθανους καὶ διατηροῦν αὐτοὺς ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Ὅταν ὅμως οἱ κάτοικοι θελήσωσι νὰ ἀποπέμψωσι αὐτοὺς δι' οἰονδήποτε λόγον ἀπαντῶσι δυσκολίας πολλὰς, διότι οἱ ἄλθανοὶ οὗτοι συνειθίσαντες ἐπὶ τόσα ἔτη νὰ ἀποκτώσιν ἀκόπως τὰ πρὸς τὸ ζῆν προσπαθοῦσι διὰ παντοίων μέσων νὰ διατηρήσωσι τὴν θέσιν των καὶ ὅταν ἀπολυθῶσιν ἀπειλοῦσιν ἐκείνους οἵτινες συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀπόλυσίν των.

Ἡ ληστρικὴ συμμορία ἥτις σήμερον μαστίζει τὴν Ἡπείρου καὶ τίς οἶδε ἐπὶ πόσον εἰσέτι χρόνον θὰ καταμαστίσῃ αὐτὴν ἀποτελεῖται, κατὰ τινὰς ὑπολογισμοὺς ἐξ 150—200 προσώπων, ἅτινα διεσπάρησαν εἰς ὅλα τὰ μέρη, ὅπως δὲ ἐνεργεῖται ἡ καταδιώξις αὐτῆς δὲν ὑπάρχει ἐλπίς νὰ ἀποκατασταθῇ ταχέως ἡ τάξις. Ἴσως ἐνεκα τοῦ χειμῶνος ἀποχωρήσωσιν οἱ λησταὶ εἰς τὰ κρησφύγετά των, ἀλλ' ἢ μετ' οὐ πολὺ ἐπερχομένη ἄνοιξις θὰ μᾶς ἔλθῃ μετὰ τοῦ αὐτοῦ φόβου τῶν ληστῶν.

ΕΚ ΜΕΤΣΟΒΟΥ

τῇ 14 76ρίου 1898.

Ὁ ἐπὶ εἰκοσαετίαν διδάξας τὰ μαθηματικά, τελειόφοιτος τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἑλληνικὸν σχολεῖον Βασίλειος Καλόγερρος μόλις ἐπαύθη, διὰ τοῦ ἐνταῦθα ρωμαιοδιδασκάλου Βασιλείου Μπούρας ζητᾷ παρὰ τοῦ Ρωμανικοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὅπως διορισθῇ ὡς διδάσκαλος εἰς τινὰ Ρωμανικὴν σχολὴν ἐνταῦθα, ἐν Ἰωαννίνοις ἢ καὶ ἄλλῃ τοῦ Μακεδονίας. Φαντασθῆτε προσεχίᾳ ἀπὸ ἀνθρώπων, ἡ κοινότης Μετσόβου τὸν ἐσπρίδασε, τὸν ἐθροψε ἐπὶ εἰκοσιν ἔτη ὡς διδάσκαλος, καὶ ἐπειδὴ εὐρέθησαν τρεῖς παληανθρώποι ἐφοροὶ καὶ τὸν ἐπαυσαν, ἠθέλησεν αὐτὸς νὰ δεῖξῃ μεγαλειτέραν ἀπὸ αὐτοὺς παληανθρωπίαν καὶ ἐπροτίμησε νὰ γίνῃ ἐξωμότης. Ἐπρεπεῖν ὅμως νὰ λογαριάσῃ ὅταν διωρίσθῃ ἐνταῦθα ὡς διδάσκαλος ὅτι θὰ ἐπαυέτο μίαν ἡμέραν, ὅτι βέβαια τὴν διδασκαλικὴν θέσιν δὲν τὴν εἶχε τισὶν ἀπὸ τῶν Διαμπεσόν. Κεῖμα εἰς τὰ γράμματά του ἀπέδειξεν ὅτι δὲν ἀλλοίετο οὔτε ἰσὶα μὲ ἕνα Κουτσουφλινιώτην ἀγράμματον.— Ὁ ἀπαλειφθεὶς ἐκ τῶν καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ἐφόρων Νικόλαος Κριτσῆλης ἐξακολουθεῖ ἀκόμη τὸν ἐναντίον τοῦ ἐξάρχου πόλεμον δι' ἀναφοράς του πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ζητᾷ τὴν παύσιν του, ἡμᾶς ἐνταῦθα καμνιά ἐκα-

(α) Καὶ ἡ νῦν Μονὴ Σπηλαί ου ἐσρτάζει τὰς δύο ταύτας ἡμέρας.

καὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ Δρυΐτου εἰς τοῦ «Πλακαλῆ» εἰς τοὺς πρόποδας ὀροπεδίου ἐπιλεγόμενου ἀλθανιστὶ «κοντρεμάδε» ἢ νῦν τῆς Θεοτόκου τὸ Γενέσιον, ὅπου ὑπάρχουσιν ἐρείπια ἐν ἀποστάσει δὲ λεπτῶν τῆς ὥρας πέντε πρὸς Ἀνατολὰς καὶ δεξιὰ ὑπῆρχε παράρτημα παρεκκλήσιον τοῦ ἁγίου Νικολάου. Ἡ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου εὐρέθη ὑπὸ τινος γεωργοῦ «Βαμπαλά» ὀνομαζομένου, κατὰ τὴν ἐγχώριον παράδοσιν ὅστις ἐπὶ τῆς τὸν ἀγρόν του, καὶ ὅστις ἦν εὐσεβὴς καὶ κατόπιν τριῶν ἐτῶν ἐκτίσθη ἡ Μονὴ τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου ὁμοῦ μὲ τὸ παρεκκλήσιον τῆς ἁγίας Νικόλαος. Περὶ δὲ τῆς εἰς «κοντρεμάδε» ταύτης Μονῆς ἦσαν πολλοὶ ἀγροί, ἀμπελῶνες καὶ λειμῶνες καὶ λειμῶνες καὶ τρεῖς ὑδρομύλοι ὡς ἀνεγνωρίσθη ἐσχάτως δι' ἐπισήμου φαρμακίου πρὸ 300 ἡρῶν. Ἐκ δὲ τῆς μεταβολῆς τοῦ χρόνου κοτεδαφίσθη ἡ μονὴ αὕτη καὶ ἐκτίσθη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους «Πολιανίτσα» λεγομένου, χρονολογουμένη ἔσωθεν τοῦ ναοῦ ἐν τῷ κεραμοπηκτῷ τοίχῳ.

Ζορμ. Στ' (7,145) ἀπὸ κτήσεως κόσμου καὶ κειμένης πρὸς ἀνατολὰς μετὰ Σαρακινίσης καὶ Κεστορατίου. Ἐν δὲ τῷ κέντρῳ τοῦ βράχου ὑπάρχει μέγα σπήλαιον, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὁποῦ ἐκτίσθη ἡ μονή, ἐντὸς δὲ τοῦ Σπηλαίου ἐγγλυπται καὶ ἐγένετο μὴ σκῆπη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐξῶν πλεῖστοι ὅσοι ἐρημνίζονται, οἵτινες διήγον τὸν βίον αὐτῶν ἀσκητικῶς, τρεῖς ἦσαν ἐκ Χωλελίτσας, εἰς ἐκ Νιδάνης Γεράσιμος ὀνομαζόμενος, δύο ἐκ Κολοριτσῆς Πέτρος καὶ Λεσίτιος, εἰς ἐκ Διπαλιτσῆς, πέντε ἐξ Ἀγράφων καὶ οἱ ἄλλοι ἐκ διαφόρων μερῶν, οἵτινες προσήχοντο ἐπὶ πολὺν ὥραν τῆς νυκτός, τελοῦντες πανύχιον καὶ μετελάμβανον τῶν ἀχράντων μυστηρίων καὶ

ἄλλα παρόμοια ἐποιοῦντο. Αἱ τροφαὶ αὐτῶν συνίσταντο ἐκ φυτικῶν μόνον οὐσιῶν, κυάμων, φασιλίων, χόρτων ἀγρίων καὶ λίαν πικρῶν τῆν γεῦσιν, ἐξ ἄρτου κριθίνου καὶ τούτου ὅλως διόλου μαίλανος. Ἐντὸς δὲ αὐτῆς τῆς σκῆπης ὑπάρχει ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου ἔνθα λειτουργεῖ ὁ ἱερεὺς τῆς μονῆς τινὰς ἡμέρας καὶ ἰδίᾳ τὰς 6 Δεκεμβρίου, ὅπου πολλοὶ ἐκ τῶν πέριξ χωρίων τρέχουσιν ἵνα προσκυνήσωσι.

Οἱ ἀσκηταὶ τοῦ Σπηλαίου τούτου εἰσῆρχοντο καὶ ἐξήρχοντο διὰ τριχίνης κλίμακος. Τὰ κτήματα τὰ ἀρχαῖα τῆς Κολορέσης οὐδὲν ἔχοντος σώζεται. Τὰ δὲ ἀπὸ «κοντρεμάδε» ὑπάρχουσιν ἐρείπια μονῆς λιθοσωρεκμένα καὶ ἡμικρήμιστος τοῖχος τοῦ ἁγίου βήματος. Ἐν τῇ περιοχῇ δὲ ταύτῃ τῆς μονῆς ὑπάρχει εἰς ἀγρὸς συγκείμενος ἐκ 12 στρεμμάτων, ἐξ ὧν πάντων αὐτῶν ἔχει ἡ μονὴ εἰς τὴν κατοχὴν τῆς αὐτῆς, ὡς καὶ ἀπὸ τοὺς 3 ὑδρομύλους εἰς μόνον ὑπάρχει εἰς τὴν κατοχὴν, οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον πέσαι εἰς τὴν κατοχὴν ἄλλων· οἱ δὲ ἀμπελῶνες μετεβλήθησαν εἰς λειμῶνας μετὰ τῶν ἀγρῶν ὄντως ὑπὸ τὴν κατοχὴν ἄλλων. Ἡ δὲ νῦν διασωζομένη μονὴ Σπηλαίου, κτήματα καὶ ἱερὰ κειμήλια ἔχει πολλὰ, ὡς καὶ βιβλιοθήκην πλουσίαν τὰ πάντα ἀπὸ λοντο. Σῶζει ὑποστοτικὰ ἀφιερῶματα ἐν τῇ περιοχῇ αὕτῃ ἐν τῷ χωρίῳ Τρανοσίττης (γεώργιον) μονῆς ἀνδρῶν γαίας ἀγροὺς σιταροκρίθου ἐξ ὁκτῶν δύο χιλιάδων καὶ πεντακοσίων ἐτήσιον εἰσόδημα, δύο ὑδρομύλους, ἐν μαντάνιον καὶ μίαν νοροτυβίαν, ἅτινα φέρουν ἐτήσιον εἰσόδημα (ἐνοίκιον) τριῶν χιλιάδων γροσίων. Ἐχει δὲ προσέτι μικρὸν (γεώργιον) τὸ χωρίον Λιατοβίστα, τὸ ὁποῖον παρέχει ἐτήσιον εἰσόδημα ἀγροὺς καὶ λειμῶνας 3 χιλ. γροσία. Ἡ Λιατο-

βίστα ἄλλοτε εἶχε περισσοτέρους ἀγροὺς καλ-
λιεργήσιμους, οἱ ὅποιοι ἔφερον ἐτήσιον εἰσόδημα 2 χιλ. γροσία, ἀλλ' ὅμως ἤδη δὲν ὑπάρχουν· ἔχει δὲ καὶ βουνὸν καὶ δύο τεμάχια ὁσους φέροντα 60 γροσία ἐτήσιον εἰσόδημα. Εἶχε δὲ καὶ εἰς τὸ «Πλεσάνι» περισσοτέρας γαίας, νῦν οὐκ ἔχει. Τὸ «Πλεσάνι» πρότερον ἦν χωρίον, οὕτινος σώζονται τὰ ἐρείπια τῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ ἡ Κουνουπίτσα χωρίον ἦτο ἐπὶ Ἀλῆ πασᾶ· σώζονται τὰ ἐρείπια τῆς Ἐκκλησίας. Πολλὰ ἐκκλησιαὶ σώζονται εἰς τὰ πέριξ τῆς μονῆς ταύτης χωρία, ὡς εἰς τὴν Σαρακινίσταν ὁ ἅγιος Νικόλαος, ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου, ὁ ἅγιος Γεώργιος, τῶν Ταξιαρχῶν, Προφῆτου Ἡλιοῦ (Μονή) κτλ. ὁ ἅγιος Νικόλαος εἶνε ἐκκλησίᾳ ἀρχαία ἣν εἶχε κτίσει κάποιος Κύρος· ἡ Τρανοσίτσα ἔχει καὶ αὕτη τὸν ἅγιον Μηνᾶν (μονή) μὲ παντοκράτορα ἀρχαιοτέραν τοῦ Σπηλαίου καὶ ἅγιον Νικόλαον ἐγγὺς τοῦ ὁποῦ ἐρείπια ἀρχαῖα. Ἡ μονὴ αὕτη τοῦ Σπηλαίου διατηρεῖ 2—3 ζευγάρια, 100—150 σφαχθὰ. Δωμάτια ἢ κελλία 16, ἔχει καλλιέργημα 400 στρέμματα. Ἐσοδα 16 χιλ. γροσία καὶ ἔξοδα σχεδὸν ἄλλα τόσα, διατηρεῖ 8—10 ὑπαλλήλους. Ἄλλοτε ὁ ἡγούμενος αὐτῆς ἔδειδε καὶ ἀδείας γάμου εἰς τὰ πέριξ χωρία, καὶ διὰ κοινὰ συμφέροντα προσήρχοντο τὰ χωρία ἐν τῇ μονῇ καὶ συνεδρίαζον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἡγουμένου. Προσέτι δὲ ἐμάθομεν ὅτι εἰς τὰ πέριξ χωρία Λιατοβίστα, Τρανοσίτσα κτλ. εἰς τὴν τελευτὴν τῆς μυσταγωγίας ἐμνημονεύετο τὸ ὄνομα τοῦ Πατριάρχου, ὡς καὶ ἄλλα πολλὰ, τὰ ὁποῖα σὺν Θεῷ ἄλλοτε θὰ εἴπωμεν.

Ἐν Δροβιάνῃ τῇ 15 7βρίου 1898

Νικόλαος Γ. Μυστακίδης

ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΟΥ ΑΛΗ

(Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς Ἱστορίας Ἀραβαντινοῦ χάρις τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου)

Ἄλλ' οἱ πολυπληθεῖς τοῦ Ἀλῆ κατασκοποὶ κατ' ὀρθῶς ἐπὶ τέλους νὰ ἀνακαλύψωσι καὶ τὸ κρυφύγετό τοῦτο τοῦ Ἰσμαήλ. Τότε δὲ οὗτος, ὅπως μὴ ἐνοχοποιήσῃ τὸν φίλον τοῦ Δράμαλην, ἔφυγε διὰ νυκτός καὶ αὖθις εἰς Εὐβοίαν, ἐπιβάς πλοίου ἐκ Σπιτσῶν καὶ φθάσας μετὰ πολυήμερον πλοῦν εἰς ὄρμον τινὰ παρὰ τὸν Καφηρέα, ἦλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὸ φρούριον τῆς Καρύστου. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ δὲν κατ' ὀρθῶς νὰ διαλάβῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἀνθρώπων τοῦ Ἀλῆ. Νταλίπ ἀγᾶς τις ἐκ Πρεμετῆς, Βοεβόδας τοῦ Ἐπρωχωρίου, εἰκάζων ἐκ τῆς πρώτης εἰς Κάρυστον καταφυγῆς αὐτοῦ, ὅτι ἐκρύπτετο ἐν ἐξοχικῷ τινι πύργῳ τοῦ Ὁμέρ Μπέη, κατ' ὀρθῶς νὰ τοποθετήσῃ βρέλιον πυρίτιδος ὑπὸ τὸν πύργον τοῦτον καὶ νὰ θέσῃ πῦρ εἰς τὴν θρυαλλίδα, ἀλλ' εὐτυχῶς διὰ τοὺς ἐν τῷ πύργῳ κατοικοῦντας, ἡ πυρίτις δὲν ἀνεφλέγη καὶ τὴν ἐπιούσαν ἀνεκαλύφθη ἡ δολοφονία ἀπόπειρα. Βλέπων τότε ὁ Πασόμπης, ὅτι ἐγένετο γνωστὴ ἡ διαμονὴ του, ἐναύλωσε πλοῖον ἐκ Ψαρῶν ἵνα καὶ αὖθις ἐπανέλθῃ εἰς Δράμαν. Ἀλλὰ καὶ ὁ Νταλήπ ἀγᾶς, μαθὼν τὴν ναύλωσιν τοῦ πλοίου, ἔσπευσεν εἰς συνάντησιν τοῦ πλοίαρχου καὶ ὑπεσχέθη αὐτῷ γενναῖον χρηματικὸν ποσόν, ἂν ἤθελεν ὁδηγήσῃ τὸν Πασόμπην εἰς λιμένα τινὰ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ἀλῆ. Ὁ πλοίαρχος Δημήτριος Παπᾶς ἐκ Ψαρῶν, ἐντιμὸς ἀνὴρ, ὑπέσχεθη μὲν τοῦτο, ἀλλὰ παρὰ τὸν Πασόμπην, ἐπανήχθη αὐτὸν ἀσφαλῆ εἰς λιμενίσκον τινὰ τῆς Θράκης, ὅπου ἐπορεύθη καὶ αὖθις εἰς Δράμαν παρὰ τῷ Μαχμούτ μπέη.

Καὶ οὗτος μὲν ἀπουσιάζε τότε εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁ δὲ Πασόμπης, μετ' ἡμερισμένους καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ δύο σωματοφυλάκων του, ἀπεκρύβη ἐπὶ ἱκανοὺς μῆνας πλησίον ποιμένων τινῶν καὶ γεωργῶν τοῦ Δράμαλη. Καὶ πάλιν ὅμως ὁ Ἀλῆς ἔμαθε τὴν εἰς Δράμαν ἐπάνοδόν του. Πέντε δὲ Ἀλβανοὶ Χριστιανοί, γενναῖως ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ ἀμειφθέντες, ἀνῶρυζαν ὑπόνομον ὑπὸ τὸ εἶκημα, ὅπου καὶ ἄλλοτε διέμενε κρυπτόμενος ὁ φυγάς, διότι ἐνόμιζεν, ὅτι ἐκεῖ διε-

μενε καὶ αὖθις Ἰσμαήλ, καὶ ἔθεσαν πῦρ εἰς ἱκανὴν ποσότητα πυρίτιδος, ἐξ ἧς ὀλόκληρον τὸ μέγαρον τοῦ Δράμαλη ἀντράπη καὶ ἐπυρπολήθη μετὰ παντός τοῦ ἐν αὐτῷ μεγάλου πλοῦτου.

Τὸ γεγονός τοῦτο καὶ διὰ τὰ κινήσαντα αὐτὸ ἐλατήρια καὶ διὰ τὴν προξενήθειαν σπουδαίαν ζημίαν εὐλογον ἦτο ὅτι θὰ ἐξήγειρε τὴν ἀγανάκτησιν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, οἵτινες εἰς τὸν ζητήσαντα δικαιοσύνην καὶ ἱκανοποίησιν Δράμαλην ἀπήντησαν, ὅτι σοβαρῶς μελετᾶται παρὰ τῷ Διβανίῳ ἡ θέσις τοῦ Ἀλῆ ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως καὶ συνιδούλευσαν αὐτῷ νὰ ὑπομείνῃ μικρόν. Ὁ δὲ Πασόμπης, διαφυγὼν τὸν κίνδυνον καὶ βαρέως φέρων τὴν βλάβην, ἥς ἐγένετο πρόξενος τῷ προστάτῃ αὐτοῦ, ἡγανάκτησεν ἐτι μᾶλλον ἐξ ὧν ἐσχάτως εἶχε πληροφορηθῇ νέων καταδρομῶν καὶ καταδυναστεύσεων τῶν οἰκείων αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ. Διότι οὗτος, οὐ μόνον πολλὰ τῶν κτημάτων αὐτοῦ ἐν Ἡπείρῳ ἐπυρπόλησε καὶ ἐδήμευσε, ἀλλὰ καὶ συλλαβὼν τὴν γαίαν αὐτοῦ μητέρα, τὴν σύζυγον, τὴν δωδεκαετὴ θυγατέρα του καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐφυλάκισεν ἐν Ἰωαννίνοις καὶ κατόπιν ἐν Τραπεζένι. Διὰ ταῦτα ἀπεφάσισεν ὁ Πασόμπης νὰ προβῇ εἰς τολμηροτέρην κατὰ τοῦ ἀσπύδου ἐχθροῦ ἐπίθεσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑποσκάπτων ἐτι μᾶλλον τὸν κλονιζόμενον κολοσσόν. Διατελὼν δὲ ἐν συγχῇ ἀλληλογραφίᾳ μετὰ τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ φίλων τοῦ Δράμαλη, ἐνήμερος δὲ ὢν τῶν γιννομένων καὶ μαθὼν ὅτι ἀπὸ τινος χρόνου ὁ Ἀλῆς δεινῶς ἐπιάζε τοὺς καταίκους τῆς ἐν τῇ περιφέρειᾳ τῆς Σκόδρας κομποπόλεως Ντιμπράς, ἀπέστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν δύο ἀναφοράς. Τούτων ἡ μὲν ἦτο τῆς ἐν ταῖς φυλακαῖς Τραπεζένι συζύγου του, ἡ δὲ τῶν καταίκων τῆς Ντιμπράς, δι' ὧν ἐξετραγώδουν τὰ παθήματα αὐτῶν, παριστάντες τὸν Ἀλῆν ὡς πολέμιον τῆς ἐξουσίας τοῦ Κυριάρχου του παρὰ τῷ ὑψηλῷ. Αἱ ἐκεῖναι ἀναφοραὶ αὗται ἐπεδόθησαν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῷ Σουλτάνῳ ἐπιστρέφοντι ἐκ τοῦ προσκυνήματος τῆς Παρασκευῆς καὶ ἡ μὲν μία ἐνεχειρίσθη αὐτῷ ὑπὸ βμάδος Γκέγκηδων, παρὰ πιδημούντων ἐν Κωνσταντινουπόλει, παρασταθέντων δὲ ὡς Ντιμπραλίδων μετὰ ἱκετευτικῶν φωνῶν καὶ ἐπικλήσεων (Ἀλαχιτζιάν! Μπιλαχιτζιάν!), ἡ δὲ ἑτέρα ὑπὸ ὑψηρέτου τοῦ Πασόμπης, μετὰ κλαυθμῶν ἐπίσης καὶ ὀδυρμῶν. Ἐπερον δὲ ἀμέσως μετ' ὀλίγον αἱ ἀναφοραὶ αὗ-

ται τὸ προσδωκόμενον ἀποτέλεσμα, διότι τὰ παρὰ τῇ αὐτῇ ὄργανα τοῦ Ἀλῆ δὲν προέλαβον νὰ ἐξαφανίσωσι καὶ ματαιώσωσιν αὐτάς· ὁ Σουλτάνος, λαβὼν γνῶσιν τοῦ περιεχομένου αὐτῶν καὶ καλίσας παρ' ἐαυτῷ τὸν τότε Πρωθυπουργόν του Χαλὲτ Ἐφέντην, εὐμενῶς ἄλλως τε διακείμενον τῷ Πασόμπῃ, ἔμαθε λεπτομερῶς πάντα τὰ ἀφορῶντα αὐτὸν καὶ τὰς ἀφορμὰς τῆς καταδιώξεώς του, ὃν ὁ Χαλὲτ Ἐφέντης παρέστησεν ἱκανότατον ἀνδρα καὶ ἐνεκα τοῦ γένους ὑπέρτερον τοῦ Ἀλῆ. Τότε δὲ ὁ Σουλτάνος διέταξε νὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸ Διβανίον πρόσταγμα, δι' οὗ ἀνεκαλείτο ἐκ τῆς ἐξουσίας ὁ Πασόμπης καὶ προσεκαλείτο νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ βεσάιλα.

Ἡ πράξις αὕτη τοῦ Σουλτάν Μαχμούτ, δολονότι ἡ ἀνάκλησις δυσμενοῦς μέτρου κατ' ἀσπόνδου ἐχθροῦ τοῦ Βεζύρου τῶν Ἰωαννίνων καὶ ἡ αὐτόχρημα τιμητικὴ αὐτοῦ εἰς τὴν πρωτεύουσάν πρόσκλησις, ἦτο προφανῶς ἡ μεμακρυσμένη βροντὴ ἡ προαγγέλλουσα τὴν προσεχῇ καταιγίδα καὶ ὡς τοιαύτη μεγίστην παρήγγαγεν αἰσθησιν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἀλλὰ τὴν Σουλτανικὴν μῆνιν ἐδείνωσε μετ' ὀλίγον ἕτερον γεγονός, ἔργον καὶ αὖθις αὐτοῦ τοῦ Ἀλῆ, δι' ἡ ἐμακρμένη ὤθει, φαίνεται, ἀκατασχέτως πλεῖον εἰς τὸν ὀλεθρον.

Ὁ Πασόμπης ἀφικόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν, διωρόσθη εἰς θέσιν ἐν τῇ ἀρχῇ (Καπουτσήμας) καὶ συνενοήσας ἐντὸς ὀλίγου μετὰ πάντων τῶν ἐχθρῶν τοῦ Ἀλῆ, ἐσχεδίαζε διαρκῶς μετ' αὐτῶν τὰ μέσα καὶ τὸν τρόπον τῆς καταστροφῆς του. Λαβὼν δὲ τῶν γενομένων γνῶσιν ὁ Ἀλῆς, ἀπέστειλεν, ἀρχομένου τοῦ Φεβρουαρίου 1820, εἰς Κωνσταντινούπολιν δύο Ἀλβανούς, Σελήμ καὶ Χουσεῖν, ἀφοσιωμένους δι' αὐτὸν καὶ γενναίως ἀμειφθέντας, ἵνα φονεύσωσι τὸν Πασόμπην. Καὶ ἡ μὲν ἀπόπειρα τῷ ὄντι ἐγένετο, ἀλλ' ἡ τύχη ἠνέκησε καὶ πάλιν τὸν Πασόμπην. Τῇ 1 Μαρτίου οἱ δύο Ἀλβανοὶ δολοφονοί, οἵτινες ἀπὸ ἡμερῶν διέτριβον ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ προσεπάθοντο νὰ εὕρωσι καιρὸν καὶ εὐκοίαν, ἐλθόντες ἐφριπτοὶ ἐξω τοῦ καταλύματος τοῦ Πασόμπης, καθ' ἣν στιγμὴν αὐτοὶ ἵστατο ἐπὶ χαμηλοῦ τινος παραθύρου, ἐπυροβόλησαν ἀμφοτέρω συγχρόνως κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' ἀμφοτέρω αἱ βολαὶ ἠττόχησαν τοῦ σκοποῦ. Ἀν-

(ἀκολουθεῖ)